

BRNO-STŘED

1. PAMĚŤ NÁRODA: RICHARD NOVÁK

10.12.2024 Brno-Střed - Mgr. Tereza Dubovská

strana: 14

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** opery (4); divadla (2); Ostravě (2); Státního (2)

Richard Novák je český operní zpěvák, skladatel a varhaník. Od roku 1954 účinkoval jako sólista **opery Státního divadla v Ostravě** a později Janáčkovy **opery** v Brně.

Narodil se 2. října 1931 v obci Rozseč na Jihlavsku. Na své dětství velmi rád vzpomíná: "Byla to taková poklidná doba, byla tam taky politika. Taky se ta obec tenkrát rozdělovala na agrárníky a lidovce. Tak se spolu štářali, jak to bývá. Ale když potom šlo do tuhého, tak drželi spolu. To byly ještě doby, kdy zkrátka do té vesnice neproniklo nic tak destruktivního. Jako děti jsme zažívaly překrásná léta. Děcka se znala, všichni znali všechny domy. Nikde se tehdy nezavíralo na zámek, protože se nekradlo. Když měl někdo hlad, tak si u sousedů ukrojil chleba a namazal si ho sádlem."

Druhou světovou válku přečkal Richard Novák se svými rodiči na venkově, u nich nahoře ve škole byli v dubnu a květnu 1945 ubytovaní němečtí vojáci, kteří stavěli protitankové zátarasy. V květnu 1945 došlo u nich doma k paradoxní situaci, kdy němečtí oficiři spolu s pamětníkovými rodiči poslouchali v němčině vysílání z Londýna o kapitulaci Německa. Rodina potom vysloužilým vojákům sháněla mapu a vysvětlovala jim, kudy se mohou dostat na západ ke spojeneckým armádám. Vojáci na oplátku nechali vesničanům náradí, kterého byl po válce velký nedostatek.

Už od mládí měl Richard Novák vztah k hudbě, hrál na housle, varhany a zpíval ve sboru. Po maturitě dal přednost církevní dráze a nastoupil do kněžského alumnátu v Brně, ten byl však po roce zrušen a Richard Novák se začal naplno věnovat hudbě. Vystudoval brněnskou hudební konzervatoř a od roku 1954 účinkoval jako sólista **opery Státního divadla v Ostravě** a později Janáčkovy **opery** v Brně.

Za více než šedesát let profesní pěvecké kariéry odzpíval přes tři tisíce představení. K jeho repertoáru patřila kompletní operní díla Bedřicha Smetany, Bohuslava Martinů či Leoše Janáčka. Ze světových autorů nastudoval skladby Rossiniho, Mozarta, Verdiho, Prokofjeva a Berga. Hostoval v zahraničí zejména jako interpret Janáčkových oper nebo velkých oratorních děl. Je držitelem ocenění Zasloužilý umělec, ceny Thálie, Ceny Antonína Dvořáka či Ministerstva kultury za přínos v oblasti hudby.

Celý příběh Richarda Nováka naleznete v databázi Paměti národa.

Pokud víte o někom, kdo by nám své svědectví měl předat, nebo jste sami nositeli takových vzpomínek, kontaktujte nás na e-mailu: pametnici@postbellum.cz.

*

PAMĚŤ NÁRODA: RICHARD NOVÁK

Richard Novák je český operní zpěvák, skladatel a varhaník. Od roku 1954 účinkoval jako sólista opery Státního divadla v Ostravě a později Janáčkovy opery v Brně.

Narodil se 2. října 1931 v obci Rozseč na Jihlavsku. Na své dětství velmi rád vzpomíná: „Byla to taková poklidná doba, byla tam taky politika. Tak se ta obec tenkrát rozdělovala na agrárníky a lidovce. Tak se spolu štárali, jak to bývá. Ale když potom

šlo do tuhého, tak drželi spolu. To byly ještě doby, kdy zkrátka do té vesnice neproniklo nic tak destruktivního. Jako děti jsme zažívaly překrásná léta. Děcka se znala, všichni znali všechny domy. Nikde se tehdy nezavíralo na zámek, protože se nekradlo. Když měl někdo hlad, tak si u sousedů ukrojil chleba a namazal si ho sádlem.“

Druhou světovou válku přečkal Richard Novák se svými rodiči na venkově, u nich nahoře ve škole byli v dubnu a květnu 1945 ubytovaní němečtí vojáci, kteří stavěli protitankové zátarasy. V květnu 1945 došlo u nich doma k paradoxní situaci, kdy němečtí oficíři spolu s pamětníkovými rodiči poslouchali v němčině vysílání z Londýna o kapitulaci Německa. Rodina potom vysloužilým vojákům sháněla mapu a vysvětlovala jim, kudy se mohou dostat na západ ke spojeneckým armádám. Vojáci na oplátku nechali vesničanům nářadí, kterého byl po válce velký nedostatek.

Už od mládí měl Richard Novák vztah k hudbě, hrál na housle, varhany a zpíval ve sboru. Po maturitě dal přednost církevní dráze a nastoupil do kněžského alumnátu

v Brně, ten byl však po roce zrušen a Richard Novák se začal naplno věnovat hudbě. Vystudoval brněnskou hudební konzervatoř a od roku 1954 účinkoval jako sólista opery Státního divadla v Ostravě a později Janáčkovy opery v Brně.

Za více než šedesát let profesní pěvecké kariéry odzpíval přes tři tisíce představení. K jeho repertoáru patřila kompletní operní díla Bedřicha Smetany, Bohuslava Martinů či Leoše Janáčka. Ze světových autorů nastudoval skladby Rossiniho, Mozarta, Verdiho, Prokofjeva a Berga. Hostoval v zahraničí zejména jako interpret Janáčkových oper nebo velkých oratorních děl. Je držitelem ocenění Zasloužilý umělec, ceny Thálie, Ceny Antonína Dvořáka či Ministerstva kultury za přínos v oblasti hudby.

Celý příběh Richarda Nováka naleznete v databázi Paměti národa.

Pokud víte o někom, kdo by nám své svědectví měl předat, nebo jste sami nositeli takových vzpomínek, kontaktujte nás na e-mailu: pametnici@postbellum.cz.

Mgr. Tereza Dubovská ■

« zpět na začátek